

Bulletin

Raad van Kerken Arnhem

www.rvkarnhem.nl



Digitale nieuwsbrief nr. 85
12 februari 2020
Verschijnt maandelijks

Inhoudsopgave van dit Bulletin op pagina 2

Ingaan op de urgentie van de tijd: Twee parallelle levens

Reflectie Raad van Kerken Arnhem, 28 jan 2020

Omdat we hier in oecumenisch verband met kerken bij elkaar zitten, wil ik jullie graag meenemen naar twee tegenpolen in de hervormingstijd. Waarom? dat komt aan het eind van dit verhaal. Ik noem Luther (1483-1546) en ik noem van de rooms-katholieke kant Ignatius van Loyola (1491-1556).

Luther is ongetwijfeld de bekendste in 1483 geboren. Eerst monnik en Augustijn. Hij is een geleerde, uiterst complexe en boeiende persoonlijkheid. Zijn worsteling met de vraag wat theologische waarheid is, zijn zondebesef en twijfel, zijn zeer kritische zelfwaarneming leidde tot een idee van een God die alle halfheid haat. Een reis naar Rome om zaken voor zijn orde te regelen gaf hem geen rust. Hij zag meer het verval dan dat hij kunst en schoonheid heeft gezien. Hij had er waarschijnlijk ook niet zo veel gevoel voor. Zijn weerzin tegen de handel in aflaten, het idee dat je boetedoening kon afkopen met geld en de sociale onrechtvaardigheid die daarbij hoorde brachten hem in conflict met de kerk. Politieke ontwikkelingen deels buiten hem om dreven hem uiteindelijk naar een enorme zwaardhouw en scheuring in de toenmalige kerk. Hij werd de eerste reformator; het leek een persoonlijk conflict, maar de beweging leidde tot een nationale en zelfs een Europese revolutie.

In de kerken herinneren wij ons Luther wellicht het meest omdat hij de bijbel onder de mensen bracht in de volkstaal en zijn (zeer aansprekende) liederen. Zij worden nog steeds hertaald en gezongen. Hij was zeker ook een man van het volk.

En dan Ignatius een Bask, 8 jaar na Luther geboren. Hij werd militair, vocht bij Pamplona (1521) waar hij gewond raakte. Op zijn ziekbed raakte hij onder invloed van geestelijke lectuur (het hospitaal bezat slechts twee geestelijke boeken) en hij besloot zijn leven aan de kerk te wijden. Hij studeerde onder meer aan het Collège Montaigu in Parijs (dezelfde school waar 6 jaar eerder de jongere Calvin had gezeten). In 1534 legde hij met 10 metgezellen in

27 januari 1945 – 27 januari 2020

Column door Willy Wytzes

Voor het eerst na hun verdwijning tussen 1940 en 1943 horen we hun namen. Ze klinken tegen de muren van de Eusebius. Soms speelt het carillon er doorheen. Hier hebben zij gelopen, gewerkt, geleefd. Er waren véél Joodse winkels en bedrijven in Arnhem. Alleen al in het centrum tel ik vijfenveertig winkels op de lijst die de Kamer van Koophandel in 1942 maakte van Joodse bedrijven en hun eigenaren. Het doel van die lijst was onteigening en arisering. Alhoewel niet compleet staan er toch 142 winkels en bedrijven op. Waaronder de Hema, Akzo, Boekhandel Hijman. Rozet organiseert in april een wandeling door het centrum van Arnhem langs de vroegere Joodse winkels. Voor het eerst hebben de namen geklonken. Op papier zijn 1500 namen heel anders dan 1500 namen die uitgesproken worden. Gezinnen gaan voorbij, Abraham 37 jaar, Hanna 29 jaar, Rosina 5 jaar. Misschien was Hanna wel zwanger van haar tweede kind, denk ik, daar staande. Al die ongeborenen zonder naam.

*Toen ik de Raad van Kerken vroeg om ondersteuning voor de publicatie van het boek *De stille slag* met daarin opgenomen de slachtofferlijst, was daar onmiddellijk begrip en financiële ondersteuning.*

Volgend jaar op 27 januari vertegenwoordigers van Arnhemse kerken en de moslimgemeenschap die de namen van onze Joodse stadsgenoten lezen?

de kapel van Montmartre een bijzondere gelofte af om zich in te zetten voor de kerk met daaronder een bijzondere verplichting tot gehoorzaamheid aan de paus. Dit is de geboorteacte van de Jezuïetenorde. Geëerd en omstreden. Men kan ze de keurtroepen van de Contra-Reformatie noemen, een term die er trouwens later pas aan is gegeven.

Zo rond 1522 tot 1524 schreef Ignatius zijn Geestelijke oefeningen (Eserciti Spirituali, eerste druk 1548). Dit was een nieuw systeem van bezinning. Een soort geestelijke kuur van een maand (er bestaat ook een korte vorm). Rustig terugtrekken in een kamer en door weloverwogen gebeden en reflectievragen tot bezinning komen en na denken over het geestelijk leven, je tekortkomingen en jouw inzet voor verbetering. Een dergelijke vorm was vernieuwend. De geestelijke oefeningen bestaan uit diverse gebeds- en meditatieoefeningen die de beschouwer voor God plaatsen en meer in het bijzonder voor de persoon van Jezus Christus. Heel belangrijk hierbij is de Bijbel en de terugblik op de eigen (affectieve) ervaring bij het bidden en mediteren. Het gebeurt onder een speciale begeleiding.

Waarom vertel ik iets over deze parallelle levens, die eigenlijk in de traditie lijnrecht tegenover elkaar staan. Wat mij intrigeert is dat zij dezelfde problemen zagen. Zij zaten in verschillende kerkelijke kampen die tegenover elkaar stonden maar hun oplossingen hebben meer gemeen dan men denkt. Beiden zagen de crisis van de kerk in hun tijd, beiden zagen het verval van het geestelijk leven, de komst van de nieuwe tijd met nieuwe technieken, drukkunst en enorme verandering. We noemen de 16^e eeuw niet voor niets het begin van de moderniteit.

En ook hun oplossingen waren in belangrijke mate hetzelfde. We moeten de kloosters in en de stad in. Luther ging bewust uit het klooster, zijn vrouw Katharina van Bora trouwens ook en de Jezuïeten deden hetzelfde, want het is een stadse orde die niet in kloosters woont. Beiden waren mensen van de stad. Beiden richtten zich op het persoonlijk leven, het zelf lezen van de bijbel, de studie, de innerlijke gezindheid. Studie en zelf lezen staat bij beiden in hoog aanzien. Jezuïeten gelden als belangrijke pioniers van het voortgezet onderwijs. Luther stelde zelfs een onderwijshervorming door. Zo kan ik nog doorgaan met de overeenkomsten.

We kunnen soms theologisch zeer verschillend denken en verschillende voorstellingen over geloof en God hebben en dat hadden zij zeker ook, maar vaak is er onder de tegenstellingen meer dat ons bindt dan wat ons scheidt. Het kan zijn dat dat zicht soms verduisterd is. Het woord, de oecumene en het werken aan de noden van onze tijd kan helpen dat weer zichtbaar te krijgen.

In dit nummer:

- **Ingaan op de urgentie van de tijd: Twee parallelle levens – Opening door Bruno Vreeburg**
- **27 januari 1945-27 januari 2020 – Column door Willy Wytzes**
- **Workshop kunst en communicatie – 15 februari**
- **Dicht bij het onzegbare: Joost Zwagerman – Thee met thema – 23 februari**
- **‘Verlangend naar Leven’ – Retraite vanaf 26 februari**
- **Eenzaamheid – Toneelstuk – 29 februari**
- **Wereldgebedsdag in Vreedenhoff – 6 maart**
- **Kennis maken met de Armeens Apostolische kerk in Arnhem – 7 maart**
- **Korte berichten**
- **Zin in de regio – Online informatie over zinnige activiteiten in onze regio**
- **Geloven in Arnhem, dl. 10 – De Zijp**
- **Herdenking “holocaust” in Arnhem**
- **Vasten doen we samen**
- **Jansbeek Ekklesia – aankondigingen**
- **Week van Gebed 2020 - Verslag**
- **Elke vrijdagmiddag het Coventrygebed in de Waalse kerk**
- **Terugblik op nieuwjaarsreceptie RvK Arnhem**
- **Stichting Kruispunt - Vacature**
- **Toekomst van het christendom – boekpresentatie en symposium**
- **Actie voor Voedselbank Arnhem**
- **Eerste hulp bij financiële problemen**
- **Informatie over D3rde Verdieping**
- **Colofon**

Bruno Vreeburg, RK afgevaardigde RvK Arnhem, verzorgde deze inleiding ter opening van de algemene vergadering in januari.

Kunst en communicatie

Compacte workshop op zaterdag 15 februari

Er zijn veel manieren om contact te maken.



De schilderijen en collages van Carla Rosink maken mij vrolijk. Als ik die zie word ik enthousiast. 'Ik ben een fan van je' riep Els de Clercq.

Toen Carla mij haar sprekende werk liet zien zag ik meteen een workshop voor me.

Getiteld: **Kunst en communicatie**. De vogels op haar schilderijen geven heel veel verschillende vormen van communicatie weer. Je kunt je erin herkennen, of je ziet er anderen in. En dat alles met een glimlach, of je bent ontroerd.

Els de Clercq werkt al vele jaren met plezier met mensen en groepen. 'Ik word altijd weer geraakt door de veelkleurigheid en de verbondenheid, die kunnen ontstaan in een groep waar ieder zichzelf en op zijn gemak is'.

Carla en Els bieden een workshop aan van een dagdeel. Een aantal schilderijen van Carla zijn uitgangspunt. We bekijken die, laten ze op ons inwerken en gaan na wat ze ons doen. Op een creatieve en lichtvoetige manier geven we met elkaar uitdrukking aan wat ons getroffen heeft.

De workshop wordt gehouden op 15 februari in de koffieruimte van de Parkstraatkerk, Kastanjelaan 22E Arnhem.

De morgenworkshop is van 11.00–13.00 uur; de middagworkshop van 14.00–16.00 uur. Inloop kwartier van te voren.

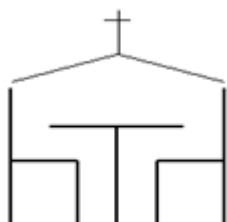
Kosten: €25,- Graag opgeven vóór 13 februari. Je kunt contant betalen of via een Tikkie.

Opgave graag per telefoon of app 06 30335497 (Carla)

Dicht bij het onzegbare: over Joost Zwagerman

Thee met Thema in Oosterbeek op 23 februari

Met als inleider Martien Brinkman, declamator Pieter Jan Mellegers en Leo van Weele, klarinet



Hoe brengen we religieuze gevoelens en emoties onder woorden? Zijn er wel woorden voor? En als je er woorden voor vindt, begrijpt een ander die dan? Is de voor velen vertrouwde geloofstaal nog te verstaan voor mensen van vandaag?
Kan poëzie helpen bij het onder woorden brengen en het verstaan van wat misschien wel onzegbaar is?

Martien Brinkman, emeritus hoogleraar interculturele theologie aan de Vrije Universiteit, leest met deze vragen Nederlandse dichters in samenspraak met declamator Pieter Jan Mellegers. Deze middag staat hij stil bij Joost Zwagerman, wiens laatste gedichtenbundel 'Wakend over God' in 2015 uitkwam kort voor zijn overlijden. Afgewisseld met muziek horen we enkele van zijn gedichten, staan we stil bij zijn leven en zijn 'Hertaling van het onzegbare'. Het is die week ook 'Gedichtenweek'.

De voorstelling vond eerder plaats in Den Haag, Castricum en Hoogeveen, steeds over andere dichters.

Eerder verscheen van Martien Brinkman 'Hun God de mijne? Over de God van Gerrit Achterberg, Hendrik Marsman, Gerrit Nijhof en Ida Gerhardt' en in 2018 verscheen van zijn hand 'Dicht bij het onuitsprekelijke, veertien dichters over het onzegbare'.

Tijd: 16.00–ca. 17.30 uur; inloop met Thee/ koffie vanaf 15.30 uur
Plaats: Vredebergkerk, Van Toulon van der Koogweg 3, Oosterbeek
Kosten: vrijwillige bijdrage

Informatie: Hannie Nusselder, hannie.nusselder@hetnet.nl

'Verlangend naar Leven': een antwoord op 'Voltooid Leven'?!

Retraite



Vanaf 26 februari start retraiteprogramma 'Verlangend naar Leven'. Annet Hogenbirk (zingevingspionier/predikant) begeleidt dit vanuit haar praktijk Zin in mijn Leven. Het is geschikt voor iedereen die op een verfrissende manier inspiratie wil opdoen in de 40-dagentijd (de tijd naar Pasen toe) en meer rust en inspiratie in haar of zijn leven wil. Je krijgt (meer) aandacht voor waar die voor jou te vinden is en het

lukt je steeds beter er ook voor open te staan en ze te ontvangen. Daarbij is er ook aandacht voor schaduwzijden die ook bij ons bestaan horen en hun eigen plek hebben. Liefdevol bezig zijn met onze eigen verhalen en Bijbelverhalen geeft ruimte voor Leven met een hoofdletter: het bestaan krijgt meer glans!

Annet schrijft zelf het meditatiemateriaal waarmee je beeldend met Bijbelteksten aan de slag gaat en je uitgenodigd wordt jezelf te verkennen en te zijn. Naast korte Bijbelgedeelten in twee heel verschillende vertalingen en verhelderende opmerkingen hierbij krijg je vragen die je liefdevol bij jezelf brengen. Verder kun je genieten van rakende gedichten, verstillende foto's en links naar boeiende filmpjes/ muziek/ achtergronden op internet. Iedereen die een internetverbinding heeft kan meedoen en zich op het meditatiemateriaal abonneren. En dit kun je – als je dat wilt – uitbreiden met wat bij je past: een startwandeling in de Hatertse Vennen (29 februari); persoonlijke begeleiding via e-mail met mogelijkheid tot gesprek of met deelname aan de wekelijkse inspiratiegroep in Nijmegen (5x vanaf 7 maart). Er zijn nog twee plaatsen vrij!

Je kunt gratis een proefaflevering van het meditatiemateriaal aanvragen. Meer informatie en ervaringen van anderen vind je hier: www.zininmijnleven.nl/inspiratie/retraite. Heb je vragen? Neem dan contact met Annet op per mail via info@zininmijnleven.nl of telefonisch via 06 49644408.

Eenzaamheid

Toneelstuk in theater de Leeuw

"Eenzaamheid laat zich niet in één pashokje plaatsen. In 1SAAM maak je kennis met een breed palet aan mensen, die elkaar maar niet lijken te vinden, tot ze met elkaar in botsing komen. Komisch en licht absurdistisch neemt de Orde Der Dwazen je mee door de gangpaden van een warenhuis, waar de bedrijvigheid niet kan verhullen dat er alom eenzaamheid heerst. Kijk mee in deze passpiegel van de samenleving. In wie ga jij je herkennen?"

Koos Koelewijn is manager van de **Theaterwerkplaats Orde der Dwazen**

Vanuit hun christelijke identiteit inspireren zij bij het maken van toneelstukken. Hun doelgroep is echter de volle breedte van de samenleving. Niet om te evangeliseren of te moraliseren, maar om uit te dagen, wakker te schudden of een spiegel voor te houden.

Op 29 februari spelen zij hun stuk 1SAAM in Theater de Leeuw in Arnhem.

Kaarten kunt u bestellen op www.ordederdwazen.nl

Koos Koelewijn, Manager Orde Der Dwazen



Wereldgebedsdag in Vredenhoff

vrijdag 6 maart om 10.30 uur



Wereldwijd wordt op de eerste vrijdag in maart Wereldgebedsdag gevierd. De voorbereiding en leiding is in handen van vrouwen, maar iedereen is welkom in de viering.

Deze keer hebben vrouwen uit Zimbabwe (Zuidelijk Afrika) de viering voorbereid met als thema **“Sta op en ga!”** dat is ontleend aan Joh. 5: 2 - 9a, waarin Jezus een verlamde man geneest. Onze opdracht is om er te zijn voor de ander.

U bent van harte uitgenodigd voor de viering op vrijdag 6 maart om 10.30 uur in de kerkzaal van verzorgingshuis ‘Vredenhoff’, Esperantolaan 2, 6824 LV Arnhem-Noord. Voorganger is ds. I.M.J. Eldering-Jonckers Nieboer.

Na afloop is er gelegenheid om na te praten bij een kop koffie of thee.

Tjitske Oosterbaan

Kennis maken met de Armeens Apostolische kerk in Arnhem?



Het platform Migrantenkerken nodigt u uit voor een kennismaking met één van de oudste kerken ter wereld: de Armeens Apostolische kerk. De kerk werd, naar men zegt, gesticht door de apostelen Bartholomeüs en Thaddeüs en werd staatskerk in 301, toen de Armeense koning zich bekeerde tot het christendom. Nog altijd voelt het Armeense volk, inmiddels verspreid over de hele wereld, zich sterk verbonden met haar geloof en met haar kerk.

Ook in Arnhem is er een Armeense kerk.

U bent welkom in de Diaconessenkerk op zaterdag 7 maart.

U wordt ontvangen om 10.30 uur door bestuurslid Manouk Arshakian, die zal vertellen over zijn kerk en haar achtergronden.

Om 11 uur begint de kerkdienst die ongeveer twee uur zal duren. De dienst is in het Armeens, maar er wordt gezorgd voor vertaling in het Nederland.

Na afloop koffie met Armeense lekkernijen en gelegenheid tot napraten en vragen stellen. De bijeenkomst eindigt om 14.00 uur.

Aanmelding bij Simon de Kam, tel. 06 21565051, s.dekam@protestantsekerk.nl

Zie ook: www.facebook.com/ArmeensApostolischeKerkArnhem

Korte berichten



- **Top2000-kerkdienst** met de betekenisvolle nummers: zondagmiddag **16 februari** vanaf **16.00 uur**. Iedereen is van harte uitgenodigd. De deuren van de **Vredebergkerk** in Oosterbeek zijn vanaf 15.30 uur geopend. Tot dan?!
- **Workshop "God in de supermarkt"**: Je hebt meer invloed dan je denkt! Het is vast herkenbaar. Je staat in de supermarkt en je vraagt je af: wat eten we vanavond? Je hebt het niet gemakkelijk als consument in de supermarkt. Bij elk schap moeten keuzes gemaakt worden, en het is geen gemakkelijke afweging tussen lekker, goedkoop, gezond, milieuvriendelijk, diervriendelijk en eerlijk voor de producent. Het palet aan keurmerken kan helpen, maar zorgt ook voor verwarring. Over dit thema is **1 maart** een workshop in de **Ontmoetingskerk**, Adm. Helfrichlaan 54 in **Dieren**. Aanvang: **20.00 uur**. Inleider: **Alfred Slomp**. Deze avond wordt georganiseerd door de werkgroep Geloof en Maatschappij Raad van Kerken Veluwezoom. De toegang is vrij. Na afloop wordt een collecte gehouden
- **Een boom, drie Godsdiensten**. Thema-avond 3 maart om 20.00 uur in de Diaconessenkerk/ Bakermat, G.A. van Nispenstraat 139 Arnhem. Spreker: Rabbijn Marianne van Praag.
- Ook in **Ede** is de viering van **Wereldgebedsdag** op **6 maart**. Het thema is **Sta op en ga!** en zal plaats vinden om **19.30 uur** in de Ontmoetingskerk, Zuilestein 1, 6714CA Ede. De liturgie komt uit Zimbabwe. Aan de viering wordt o.a. meegewerkt door het koor Jedaja en wordt geleid door ds. Caroline Oosterveen (voorganger in de Noorderkerk). Leden van de werkgroep Vieringen van de Raad van Kerken werken ook aan de viering mee. Na afloop is er gelegenheid tot ontmoeting en napraten onder genot van koffie of thee. Voor meer informatie: Rita Aelbers secr. RvK Ede, ritaaelbers@hetnet.nl
- Woensdagen 4 en 18 maart / 1 april lezingenreeks o.l.v. Henk Janssen, v.m. deken van de Eusebiusparochie, georganiseerd door de Jansbeek Ekklesia i.s.m. de D3rde Verdieping.
- **Apostolisch Genootschap Arnhem** organiseert bijeenkomsten in het kader van 'het delen van praktische levenswijsheid'.
6 februari: Rozet; filosoof Bas Haring "Hé toekomst, kan ik je helpen ?" over o.a. de klimaatontwikkeling.
13 februari: Restaurant Verheyden; gespreksdiner over "De moed van imperfectie".
Zie verder : iefederal.nl

ZindeR

Zinnige activiteiten in de regio
Arnhem

Voor mensen met een spirituele en/ of culturele interesse

U vindt het op

www.zininderegio.nl

Email: info@zininderegio.nl

Twitter: @zininderegio

Ekklesia De Zijp

Geloven in Arnhem, deel 10



Ekklesia de Zijp

Gevestigde kerken, zoals de protestantse en rooms-katholieke, hebben het moeilijk in ons land en dat beeld past ook op Arnhem. Ondanks pogingen om het tij te keren veranderde de naoorlogse bloei in een gestage afname van ledental. Daarom mag het wel een mirakel worden genoemd dat er in onze stad juist vanuit deze kring een geloofsgemeenschap is ontstaan met een opvallende groei: *Ekklesia De Zijp*, halverwege het eerste decennium van deze eeuw door twee vrouwen opgericht. Rita Hoeve en Moniek Siermann kenden elkaar uit het contact van vrouwelijke theologen en deelden ook een liefde voor de liederen van priester-dichter Huub Oosterhuis (wiens teksten in officiële rooms-katholieke kring merendeels in de ban waren gedaan). Ze organiseerden een lieddag en peilden of de aanwezigen voelden voor voortzetting in de vorm van een koor met maandelijkse vieringen. Dat was het geval en zo ontstond De Zijp.

De eerste samenkomsten waren in de inmiddels afgebroken Bartokzaal (tegenover de huidige Rozet bibliotheek). Via enkele omzwervingen kwam het initiatief terecht in de Elisabethkapel van het voormalige r.-k. ziekenhuis aan de Utrechtseweg, een sfeervolle ruimte die na verval, dankzij een particuliere mecenas in oude luister was hersteld. Tussen de dertig en vijftig koorleden oefenen maandelijks op de zaterdagmiddag voorafgaand aan de vieringzondag. Wie oefent, zingt de volgende dag mee – het is een succesvolle formule, die dankzij professionele begeleiding en koordirectie en aangevuld met een sobere liturgie mooie vieringen oplevert die al geruime tijd 150 tot 200 bezoekers trekken.

Ook op deze zondag stromen de bezoekers binnen. Via het voorportaal en de trap (of lift) naar de eerste verdieping. Daar is de kapelruimte. Het koor, meer dan 40 mensen, zit er al. Tenslotte zijn er meer dan 160 personen aanwezig. De viering begint met het lied 'Woord dat ruimte scheidt', tekst van Huub Oosterhuis. Na een welkom, wordt de Bijbel geopend, een kaars aangestoken en volgt er stilte. Zingen, lezen, zingen, lezen. De overweging gehouden door Moniek Siermann is kort, maar passend bij het thema van Psalm 138: Vriendschap, Ontferming en Trouw. Het boek van Rutger Bregman met de titel 'De meeste mensen deugen' wordt aangehaald. Daarna klinkt een zinsnede van Ida Gerhardt: 'Er is een weten van elkaar, dat tijd en afstand overwint'. Opmerkelijk is dat deze zin op muziek is gezet (gefinancierd door het *Moniek Siermann Fonds* dat bij haar 25jarig jubileum is gesticht). Er wordt veel en prachtig gezongen, waaronder het Onze Vader. Helaas is er tijdens de voorbeden geen aandacht voor het feit dat op deze zondag in Nederland herdacht wordt dat het vernietigingskamp Auschwitz 75 jaar geleden werd bevrijd.

Na de viering is de kapel geschikt gemaakt voor koffie en thee en is er ruimte voor ontmoeting en zijn er levendige gesprekken.

Wat is de oorzaak van het opmerkelijke succes van deze nieuweling in de kring van *Geloven in Arnhem*? Vermoedelijk gaat het om een hele reeks verschillende factoren. Naast de aantrekkingskracht van het Oosterhuis-repertoire spelen onafhankelijkheid en eigenzinnigheid een rol; geen bisschop of synode die over de schouders meekijkt. De Zijp is een mooi voorbeeld van een *light* versie van kerk zijn: eens per maand, en zeker voor de bezoekers zonder veel verplichtingen. De begroting is bescheiden, hetzelfde geldt voor de 'beginzelen'. Een groep koorleden komt wekelijks bij elkaar voor een extra zangsessie, en er is cursus- en groepswork op ad hoc-basis. Diaconie en oecumenische samenwerking op lokaal niveau zijn afwezig, De Zijp is wel aangesloten bij *Bezielde Verband*, een landelijk platform van vrijgevestigde, min of meer gelijkgezinde groepen. In die bescheiden formule schuilt ook een risico. Na bijna dertien jaar pionieren ontstaat bij een deel van de bezoekers de behoefte aan meer verbondenheid en aan uitbreiding van activiteiten terwijl het bestuur zich ongemakkelijk voelt bij de gedachte dat voorgangers hun werk doen tegen een vrijwilligersvergoeding. De groei drukt tegen grenzen, van de fysieke, financiële en

beleidsinhoudelijke ruimte. De inzet van vrijwilligers voor allerlei ondersteunend werk is kwetsbaar. Er is een begin gemaakt met onderling beraad over de toekomst. Om de inkomsten te vergroten wordt er een 'Aktie Zijpbalans' gehouden. Kiest De Zijp voor de veiligheid van de bestaande bescheiden positie, of voor de onzekerheid van een meer ambitieuze formule, wie weet zelfs met een eigen gebouw? De tijd zal het leren.

Liesbeth Dessens en Kees Tinga

De vieringen van Ekklesia De Zijp zijn op de vierde zondag van de maand (m.u.v. juli), om 11 uur v.m. in de Elisabethkapel (ingang aan de Zwarteweg). Meer informatie over visie (in de vorm van 'Grondtonen') en activiteiten is te vinden op de website: www.dezijp.nl

Herdenking "holocaust" in Arnhem



Op maandag 27 januari 2020 mocht ik namens de Raad van Kerken op de Jonas Daniel Meijerplaats - t.g.v. de herdenking van de ontmanteling door Russische soldaten van het KZ annex vernietigingskamp Auschwitz 75 jaar geleden - aanwezig zijn bij het monument en het voorlezen door leerlingen van o.a. Thomas à Kempis- en Beekdalcollege van de ca 1.500 namen van joodse medeburgers uit Arnhem, die onder vervolging hadden te lijden door andere Nederlanders en Duitse bezetters.

1.500 namen van inwoners en hun leeftijden horen is hartverscheurend. Meer dan 2 uur nam dat voorlezen in beslag. Er waren gelukkig heel erg veel betrokken mensen aanwezig: nabestaanden (uit de 2 joodse gemeenschappen in Arnhem) en vertegenwoordigers van de huidige burgerlijke overheid (burgemeester en enige wethouders), die ook het woord voerden.

Goed dat de Raad van Kerken ooit materieel heeft geïnvesteerd in dit monument. Nu nog spiritueel : op 4 mei bijvoorbeeld (75 jaar na dato) ?

Kon, Aris Johannes; °Arnhem, 1947

Vasten doen we samen

Op 26 februari is het Aswoensdag, dan begint de veertigdagentijd. De vastentijd, Lijdenstijd duurt veertig dagen.

De vastentijd is een periode om grenzen te verleggen, te ontdekken dat je met minder toe kunt en eenvoudig kunt delen met anderen.

Een tijd van bezinning en bezieling, van aandacht voor elkaar en de weg die Jezus ons is voorgedaan.

Er zijn veel manieren om bewust naar Pasen toe te leven.

Wij hebben het plan om in deze veertigdagentijd teksten te verzamelen met een gedachte, tekst, interview ter overweging.



Soms met een tekst van Bonhoeffer, de Duitse theoloog en verzetsman die 75 jaar geleden werd vermoord en ons nog steeds inspireert met zijn teksten. Ook nemen we materiaal op

uit Vastenkalendar van MOV (Missie Ontwikkelingssamenwerking en Vrede) van de Eusebiusparochie. Verder informatie over diaconale projecten en interviews met enkele personen over de betekenis van de vastentijd voor hen.

Als u de mails in de veertigdagentijd wilt ontvangen, kunt u een mail sturen naar: info@diaconiearnhem.nl.

U krijgt dan op 26 februari de eerste tekst.

Margriet Kok (diaconaal consulent CvD), Edith Peters (Kerngroep de Regenboog), Nelleke Wijngaards-Serrarens (MOV)

Jansbeek Ekklesia

februari 2020

Gezamenlijke dienst van de vier gebruikers van de Waalse kerk

Zondag 16 februari 2020, 11.00-12.00 uur. Aansluitend ontmoeten bij koffie/thee.

De 4 geloofsgemeenschappen, die voor hun diensten/vieringen gebruik van de Waalse kerk maken zijn de Waalse Gemeente, de Doopsgezinde Broederschap, de Evangelische Broedergemeente en Jansbeek Ekklesia. Zij hebben een gezamenlijke dienst voorbereid. Iedereen is welkom! En aan ieder, die komt, de vraag om één bloem mee te brengen.

Viering bij de start van de 40 dagentijd

Woensdag 26 februari, 19.00-20.00 uur in de Waalse Kerk. Aansluitend tijd voor persoonlijke meditatie in de stille kerk.

Op deze (Aswoens-) dag willen we met elkaar en met God een begin maken om een tijd lang langzamer, stiller, ingekeerder, helderder, met meer zelfkennis, met meer liefde etc. te leven. In een viering, waarin bezinning, ritueel en gebed een plaats hebben.

M.m.v. Octo Voces o.l.v. Erlo van Druten

Zaterdag 29 februari, 14 en 28 maart van 10-13 uur : "Schrijven en spelen met kleur" o.l.v. Magda Vlasblom via D3rde Verdieping (kosten € 60,- of €45,-)

Voor aankondiging maart

Publiekslezing over mystiek en liturgie in het voormalige St.

Agnesklooster (1420-1459), nu 'Waalse kerk' in Arnhem

Waalse kerk, dinsdag 17 maart, 14.00-16.00 uur

Door dr. Ineke Cornet, wetenschappelijk medewerker van het Titus Brandsma Instituut .

Gratis entree. Meer info en opgave (noodzakelijk) via:

www.titusbrandsmainstituut.nl

Jansbeek Lezing met Achmed Marcouch

maandag 23 maart, 20.00-22.00 uur



Verlag van de Week van Gebed 2020 in Arnhem

Samengesteld uit een serie blogs van Ikenius Antuma en Wim Bos

Het buitengewone stond dit jaar centraal in de Week van Gebed. We baden voor de inwoners van Arnhem en voor eenheid onder christenen. Geïnspireerd door de buitengewone vriendelijkheid die in Handelingen 28 naar voren komt, zijn we uitgedaagd om te streven naar meer-dan-het-gewone.

Tijdens de Week van Gebed bidden wereldwijd altijd miljoenen christenen mee. Door samen te bidden ervaren we eenheid. Tegelijk tonen we verantwoordelijkheid voor anderen door de problemen van de samenleving in de voorbeden een plek te geven. Zo zijn we ook als kerken in Arnhem gezamenlijk betrokken op God, op elkaar en op de stad. Diverse 'werkers in de stad' hadden persoonlijke en concrete zaken aangedragen die meegenomen werden in de voorbeden.

Het volledige verslag kunt u via onderstaande link lezen op onze site

<https://rvkarnhem.nl/welkom/nieuws/?post=verslag-van-de-week-van-gebed-2020-in-arnhem>



Elke vrijdagmiddag wordt in de Waalse kerk gebeden voor vrede en verzoening.

De Coventry werkgroep organiseert dit wekelijkse gebed voor vrede en verzoening iedere vrijdag van **12.30 – 12.45 uur** in de Waalse kerk.

Dit zogeheten **Coventrygebed** is destijds in gang gezet door inwoners van de Engelse stad Coventry, die na het Duitse bombardement op hun stad en de

verwoesting van hun kathedraal weigerden zich te laten meeslepen in de orgie van wraak en geweldsdenken, die Europa in de jaren daarna in de ban hield. In plaats daarvan werd daar toen het initiatief genomen tot een voortdurend gebed voor vrede en verzoening. Tot op heden iedere vrijdag nagevolgd in 160 steden wereldwijd.

De band met Arnhem is de in de oorlog verwoeste binnenstad en kerken; de Waalse kerk, de Walburgiskerk en de grote Eusebiuskerk.



Terugblik op Nieuwjaarsreceptie RvK Arnhem



De nieuwjaarsreceptie van de Raad van Kerken Arnhem op dinsdag 14 januari werd dit jaar wel wat minder bezocht dan in het verleden; wij moeten ons dus beraden, of deze formule nog wel van deze tijd is.

We hadden geen concurrentie van de PG Arnhem of de RK Eusebiusparochie (op zondag 11 januari in Velp), hooguit van de D3rde Verdieping op zaterdag 3 januari jl. incl. opening van de nu lopende tentoonstelling.

Ook de nieuwjaarsreceptie van de Doopsgezinde Gemeente Arnhem op zondag 5 januari in de Waalse Kerk was naar verhouding drukbezocht. Sommigen onzer bezochten die van onze werkgroep Stichting Kruispunt op 14 januari en laat ik die van het Inloophuis St. Marten (7 januari) vooral niet vergeten te memoreren

Maar het zal ongetwijfeld het node missen van de Informatiebrochure 2020 van de RvK Arnhem zijn, dat de bereidheid om in contact te treden met andere oecumenici in de stad danig werd vermindert.

In die behoefte wordt binnenkort alsnog voorzien dankzij veler inspanning. De oproep van Kees Tinga ter plekke om versterking van de werkgroep Verspieders heeft alvast 1 naam opgeleverd. Dat biedt hoop.

Johannes Kon, voorzitter RvK Arnhem

Stichting Kruispunt

Vacature



Stichting Kruispunt biedt zorg en opvang aan dak- en thuislozen, vluchtelingen, drugsverslaafden en anderen aan de rand van de Arnhemse samenleving. Dit vindt plaats op een locatie in het centrum van Arnhem gedurende zes dagen per week. De bezoekers kunnen hier in de ochtend en de avond terecht voor warmte, een maaltijd en raad en daad van een van de pastores. Bij Kruispunt is elke bezoeker welkom.

Kruispunt heeft een groot aantal vrijwilligers en enkele gastvrouwen/- heren. Bij Kruispunt is momenteel een vacature voor:

Gastvrouw/-heer inloophuis dak- en thuislozen

Als gastvrouw/-heer ben je verantwoordelijk voor de gezellige sfeer tijdens de inloop. Je bewaakt de grenzen van wat wel en niet wordt getolereerd van de bezoekers. Je stuurt de vrijwilligers aan en bent verantwoordelijk voor hun doen en laten. Tijdens de inloop ben je verantwoordelijk voor het reilen en zeilen van de organisatie. Je waarborgt de veiligheid van de bezoekers tijdens de inloop.

Je werkt met een boeiende doelgroep en geen dag is hetzelfde. Pastores, gastvrouw/-heer en vrijwilligers zorgen met elkaar voor een ontspannen en goede sfeer. Er is altijd veel humor en plezier onder de bezoekers en medewerkers. Een gastvrouw/-heer mag daarin zijn eigen plek innemen. Er is ruimte voor een ieder met zijn of haar talenten.

Gevraagd wordt

Wij vragen geen specifieke kennis of vaardigheden, maar wel levenservaring. De ideale gastvrouw/-heer is ruimdenkend en heeft begrip voor de levenssituatie van de bezoekers. Hij/zij kan op een goede, open manier en zonder oordeel omgaan met de bezoekers. Gevraagde competenties zijn: zelfvertrouwen, flexibel, improviseren, consequent handelen en sensitiviteit (aanvoelen wanneer en op welk moment wel/niet ingrijpen). Een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) is een vereiste.

Geboden wordt

Kruispunt biedt je de kans om bijzonder mensen te ontmoeten en je blik te verruimen. Wij zorgen voor intervisie en trainingen. De werktijden zijn in overleg in de ochtend of de avond van maandag tot en met zaterdag. De omvang van de vacature is 5 uur per week. Daarnaast zijn er ongeveer 8 uren per week beschikbaar voor ziektevervanging. Het salaris is afhankelijk van opleiding en ervaring. Het gaat om een overeenkomst van zes maanden, die kan worden omgezet in een overeenkomst voor onbepaalde tijd.

Procedure

De pastores geven graag nadere informatie over deze vacature. Het telefoonnummer van Kruispunt is 026 443 30 72. Kijk ook www.stichtingkruispunt.nl. Je schriftelijke sollicitatie voorzien van CV en motivatie ontvangen wij graag voor 21 februari onder vermelding van 'vacature gastheer/-vrouw' op het adres:

Stichting Kruispunt, Spoorwegstraat 13, 6828 AM Arnhem

Email: stichtingkruispunt@planet.nl

Toekomst van het christendom

Boekpresentatie en symposium

Beste mensen,

In het verleden heb ik wel eens met jullie contact gehad over mijn werk bij het Wetenschappelijk Instituut van de ChristenUnie.

Sinds 2018 werk ik hier aan een boek over de politiek-maatschappelijke betrokkenheid van christenen wereldwijd en christenmigranten in Nederland in het bijzonder.

Sommigen van jullie zijn zelfs op de één of andere manier betrokken geweest bij de totstandkoming van dit boek.

Op 9 en 11 maart wordt het boek in Amsterdam bij de Vrije Universiteit gepresenteerd. Als speciale gast ontvangen we prof. Philip Jenkins, auteur van o.a. 'The Next Christendom'.

Graag nodig ik jullie uit voor deze bijeenkomsten:

- Op woensdag 11 maart organiseert de VU Amsterdam in samenwerking met het WI een symposium over dit onderwerp. Dit symposium is vooral gericht op inhoudelijke verdieping. Het programma bestaat uit een combinatie van een lezing door Philip Jenkins, en een mix van interviews en panelgesprekken, o.a. met Theoloog des

Vaderlands Samuel Lee en anderen. Meer informatie en aanmelden kan via <http://fvt.vu.nl/nl/nieuws-en-agenda/symposia-seminars/world-christianity/index.aspx>.

- Op maandag 9 maart organiseren we als WI de thema-avond 'Veelkleurige Politiek' in Rotterdam. Deze avond is vooral gericht op ontmoeting en relatie tussen kerken & politiek in de praktijk. Het programma bestaat uit de boekpresentatie, een bijdrage van Philip Jenkins, Samuel Lee en Joel Voordewind, en een maaltijd met gesprek. Meer informatie en aanmelden kan via <https://wi.christenunie.nl/veelkleurigepolitiek>.

Van harte welkom bij één of beide bijeenkomsten!

Voel je vrij deze informatie te delen met andere geïnteresseerden.

Graag tot ziens!

Met hartelijke groet,

Madelon Grant, Projectonderzoeker Wetenschappelijk Instituut ChristenUnie

Actie voor Voedselbank Arnhem



In de afgelopen jaren hebben de kerken veel steun gegeven aan de Voedselbank, waarvoor wij u zeer erkentelijk zijn. Collectes en inzamelingsacties werden gehouden; locaties beschikbaar gesteld ten behoeve van onze voedseluitgifte. Het aantal klanten is in 2018 helaas fors toegenomen evenals de kosten voor huisvesting, transport, energie en verzekeringen. Bovendien kwamen er minder donaties binnen dan in voorgaande jaren Dit heeft geleid tot een tekort van € 90.000 , - !



Wij vragen de kerken ... , of zij nog extra collectes of acties kunnen ondernemen om de opbrengsten hiervan aan de Voedselbank te doneren. Wij zijn gaarne bereid om mee te denken over acties, informatiemateriaal te leveren ten behoeve hiervan of een presentatie tijdens een dienst te houden.

Hierbij een aantal feiten uit ons meest recente jaarverslag 2018, die wellicht meer duidelijkheid geven over het werk van de Voedselbank Arnhem. Ik ben bereid om een toelichting te geven.

Rosemarie Boland, Voedselbank Arnhem

Fondsenwerving Voedselbank Arnhem

Email: rosemarieboland@voedselbankarnhem.nl

Eerste hulp bij financiële problemen

In Arnhem wonen naar schatting 16.000 mensen met schulden. Hulp aan mensen met schulden begint meestal met het op orde brengen van hun financiële administratie. En dat is precies waar de vrijwilligers van Humanitas Thuisadministratie goed in zijn.

Volgens wethouder Martien Louwers zijn er in de gemeente Arnhem naar schatting 16.000 mensen met schulden. Het oplossen van schuldenproblematiek begint met het inzicht krijgen in de eigen financiële situatie. En dat is precies waar de vrijwilligers van Humanitas Thuisadministratie Arnhem goed in zijn. Het samen met de deelnemer op orde brengen én houden van de financiële administratie. Niet één keer, maar wekelijks. Totdat de deelnemer het weer zelf kan.

Deze werkwijze sluit naadloos aan op de visie van de gemeente Arnhem. De nadruk van onze hulp ligt op het herstel van zelfvertrouwen en eigenwaarde.

De afgelopen jaren hebben we enkele honderden Arnhemmers geholpen met het op orde brengen en stabiliseren van hun financiële situatie. Hierdoor kunnen zij weer zelf hun administratie bijhouden of zijn goed voorbereid begonnen aan een vervolgtraject, zoals budgetbeheer, schuldhulpverlening of beschermingsbewind. Nadat een vervolgtraject succesvol is afgerond kunnen de vrijwilligers van Humanitas Thuisadministratie een belangrijke rol spelen in het voorkomen van terugval.

Onze hulp is gratis, laagdrempelig en op basis van gelijkwaardigheid. Daar waar uw organisatie op het gebied van schulddienstverlening al voorziet in een behoefte, wil Humanitas dat vooral zo laten. Daar waar wij een positieve bijdrage kunnen leveren doen wij dat graag.

Mocht u nog vragen hebben over Humanitas Thuisadministratie dan kunt u contact opnemen met coördinator Kees Spruijt. Hij is bereikbaar op 06 106 901 83 of via humanitasrijijssel@gmail.com.

*Jos Diender, Coördinator Communicatie Humanitas Thuisadministratie Arnhem
Tel. 06 572 450 87*

Informatie over D3rde Verdieping

Hart voor Zingeving



Dagelijks zijn er veel activiteiten in D3rde Verdieping. D3rde Verdieping is hét centrum voor bezinning en ontmoeting in onze stad in de vorm van verdiepende cursussen, workshops, lezingen, meditaties, exposities en concerten.

Enkele van de activiteiten in de komende tijd:

18 februari: **Kunst Zinnig**

12.30-13.15 uur | € 0 | toART

Beeldende kunst vraagt veel aandacht en concentratie. Neem de tijd om te kijken en te overdenken, een pauzemoment op zomaar een doordeweekse dag. toART (de Kunstuitleen Arnhem) en D3rde Verdieping stellen elke 3de dinsdag van de maand, onder lunchtijd, een kunstwerk centraal en nodigen je uit om daar eerst aan de hand van enkele vragen in stilte naar te kijken, om daarna wellicht nog wat verder te zien en dieper te gaan: waar raakt dit kunstwerk aan diepere, spirituele lagen in onszelf? Opgave is niet nodig.

Begeleiding: Elsje Pot, stadspredikant, verbonden aan D3rde Verdieping en Peter de Thouars, kunstenaar en coördinator van toART, de Kunstuitleen.

24 februari: Meditatieve dans

10.30-12.15 uur | € 120 | Rozet 5.06

Dans en muziek maken ons ontvankelijk voor de schoonheid en het mysterie van het bestaan. Bij Meditatieve dans is dansen niet het doel, maar een middel om te komen tot een dieper beleven, stil te worden en de ander te mogen ontmoeten. De dansen zijn eenvoudig en worden in een cirkel gedanst.

Docente: Leonoor Schmidt, docente Sacred Dance.

29 februari: Schrijven in de 40-dagentijd

10.00-13:00 uur | € 60 | Tuinhuis, Emmastraat 17, Arnhem

Dit is de periode tussen carnaval en Pasen, de Vastentijd. Een tijd van bezinning en inkeer. Door het loslaten van oude patronen komt er weer extra aandacht en ruimte voor andere dingen.

De lente staat op doorbreken, de wereld krijgt weer meer kleur. We gaan zaaien. We gaan hier uitdrukking aan geven door te schrijven en te spelen met kleur. Zo gaan we een collage maken met tekst en beeld. Bij mooi weer gaan we ook naar buiten.

Docent: Magda Vlasblom, biografisch coach, heeft een vierjarige opleiding gevolgd aan het Instituut voor Biografiek.

Data: zaterdag 29 februari, 14 en 28 maart

4 maart: Aan de hand van de Thora op weg naar Pasen

14.00-16.00 uur | € 36 | Rozet 3.09

De betekenis van het Hebreeuwse woord Thora is: 'wegwijzer ten leven'. Thora is ook de naam voor de eerste vijf boeken van de Joodse bijbel, de TeNaCh. In drie bijeenkomsten brengt Henk Janssen, bijbelkenner bij uitstek, ons in verbinding met de geaarde en ook aardse spiritualiteit van de Joodse traditie. In samenwerking met de Jansbeek Ekklesia.

Docent: Henk Janssen ofm, docent Bijbelse vorming.

Data: woensdag 4 en 18 maart en 1 april

11 maart: Nooit was het stiller in mij

14.00-16.00 uur | € 12 | Rozet 3.09

Een middag poëzie lezen in de 40-dagen tijd. Vanouds is dit de voorbereidingstijd voor Pasen, een tijd van stilte en rust, waarin allerlei vragen bij onszelf naar boven kunnen komen, zoals: wie ben ik eigenlijk en wat gebeurt er met me in deze 'lege' tijd van overweging? Veel dichters en dichtersessen hebben dat ook overwogen en vroegen zich onder meer af: 'Wat moet ik doen..?' Of: 'Hoe kan ik ademen in deze zuivere lucht?' Een van hen kan ook dankbaarheid aanvaarden en dicht: 'Zo ontvang ik mijn eigen heilige naam'.

Met elkaar lezen we enkele gedichten en vragen ons af welke betekenis ze voor ons hebben. Docent: Wilma Snoeijer, theologe en gespecialiseerd in spiritualiteit en mystiek.

Uitgebreidere informatie over deze activiteiten vindt u op www.d3rdeverdieping.nl

De adressen voor opgeven en aanmelden zijn **D3rde Verdieping**, gebouw Rozet, Kortestraat 16, 6811EP Arnhem, derde verdieping lokaal 3.09, tel. 026 3513185, email info@d3rdeverdieping.nl

Er is in Rozet tevens een stiltecentrum in lokaal 3.12

Colofon

Bulletin is een uitgave van de Raad van Kerken Arnhem.

Secretaris a.i.: Johannes Kon

Opmaak: Gerrit Koning

Coördinator columns: Kees Tinga

Eindredactie: Dagelijks bestuur

Alle in Arnhem gevestigde christelijke kerken en geloofsgemeenschappen kunnen in de Raad vertegenwoordigd zijn indien ze de uitgangspunten en doelstellingen onderschrijven. Voor een overzicht van organisaties en activiteiten is een brochure beschikbaar.

Kopij voor het maartnummer inzenden vóór 5 maart 2020 aan
bulletin.rvkarnhem@gmail.com

Het volgend bulletin verschijnt op 11 maart 2020.

Deze nieuwsbrief wordt verzonden naar 389 emailadressen.

Kopij voor Bulletin kan worden gestuurd naar bulletin.rvkarnhem@gmail.com

Wij ontvangen uw kopij graag als een Word document meegestuurd bij uw email.

Kopij in de vorm van flyers e.d. en Word documenten met daarin op de achtergrond verwerkte tabellen of grafieken wordt niet geaccepteerd.

De Raad van Kerken te Arnhem heeft een eigen website: www.rvkarnhem.nl

Het bankrekeningnummer is NL90INGB 0000 87 14 97 t.n.v. Vereniging Raad van Kerken Arnhem.

Reacties op dit bulletin kunt u mailen naar onze secretaris Johannes Kon aris.kon.arnhem11@gmail.com of naar bulletin.rvkarnhem@gmail.com

U kunt zich aan- en afmelden voor maandelijkse toezending van Bulletin door een mail te sturen naar

bulletin.rvkarnhem@gmail.com

Het is voor ons het makkelijkst als u uw mail verstuurt vanaf het mailadres waarop u Bulletin wilt ontvangen of niet meer wilt ontvangen.